

Asia: VN/6550/2024

Lausuntopyyntö Kasvuyrittäjyyden ohjelmasta (sis. Mittelstand)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kasvuyrittäjyyden ohjelman tavoite on keskittyä toimenpiteisiin, joilla tuplataan kasvuhakuisten keskisuurten yrittäjävetoisten yritysten (ns. mittelstand) määrä vuoteen 2030 mennessä. Ohjelmakuvauksessa on määritelty Mittelstand-kokoluokkaan kuuluvat yritykset midcap- ja keskisuuriin yrityksiin, mutta ei kuvattu yritysjoukon kokoa tällä hetkellä. Kun lausuntopyynnössä on pyydetty arvioimaan toimenpiteiden sisältöä, olisi olennaista ymmärtää tavoitteen mittakaava eli miten suurta Mittelstand-yritysten määrän lisäystä konkreettisesti tavoitellaan. Ymmärrettävästi kokoluokan hahmottaminen on haastavaa Mittelstand-määritelmän johdosta. Kuvatun aiheisto ja tilastojen perusteella puhutaan arvioita useamman tuhannen yrityksen lisäyksestä tavoiteltuun kokoluokkaan.

Hallitusohjelmataavoitteen saavuttaminen edellyttää, että yhä useampi pieni yritys kasvaa seuraavaan kokoluokkaan. Ohjelmaluonnoksessa panostukset ja toimenpiteet keskittyvät vahvasti olemassa oleviin keskisuuriin yrityksiin. On olennaista huomioida, miten 5-49 henkeä työllistävien yrityksiä tuetaan kasvamaan isommiksi.

Tästä syystä johtuen yritystukien keskittäminen keskisuurille yrityksille vaarantaa tavoitteet toteutumisen, jossa yhä useampi suurempi yritys kasvaa seuraavaan kokoluokkaan. Tilastotiedonkin mukaan pienet yritykset hyödyntäneet eniten yritystukia. Kasvun rakentaminen vaatii panostuksia etunojassa ja pienemmissä yrityksissä yritystuilla pystytään vahvistamaan uudistumista, resursseja ja osaamista kasvun vaatimalla tavalla. Lisäksi Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnonalan toimijoiden strategisissa painopisteissä, toimialoissa ja osaamiskeskitymissä on pohdittu tukien kohdentamista tietyille toimialoille/teemoille. Useampi rajaava tekijä voi vaikeuttaa kasvua seuraavaan kokoluokkaan.

Annettuihin toimenpiteisiin huomioida seuraavasti:

1.c. Olemme samaa mieltä, että yksityisen sektorin toimijat ovat tärkeitä kumppaneita, mutta tässäkin yhteydessä rajausta ei voida tehdä jo midcap-kokoluokassa toimiviin yrityksiin. Jos tavoite mittelstand-kokoluokan tuplaamisesta halutaan saavuttaa, täytyy toimenpiteiden kohdistua myös kasvuhakuisiin 5-49 henkeä työllistäviin yrityksiin toimialasta riippumatta. Käytännön kohdennettu tuki, vertaiskokemukset sekä yrityksen ulkopuolinen osaaminen esim. t&k-toiminnan tai kansainväistymisen näkökulmasta tärkeitä erityisesti pienemmälle yrityskoolle.

2.g. Tiedon jakaminen, ymmärryksen lisääminen kestävyiden ja vastuullisuuden osalta olennaista. Meidän kokemuksen mukaan pk-yrityksissä vastuullisuus, kestävyysraportointi ja vastuullisuuden merkitys kasvuun vaatii runsaasti ymmärrystä, tukea ja tietoisuuden lisäämistä. Yritysten omistajilla ja hallituksissa ei useinkaan ole riittävästi tietoa, millaisia vaikutuksia ja mahdollisuuksia liiketoimintaa vastuullisuus/kestävyys tuo. Ymmärryksen jakaminen ja tietoisuuden lisääminen pitää olla yritys- ja liiketoimintalähtöistä.

3.a. Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) hallinnonalan toimijoiden strategisissa painopisteissä, toimialoissa ja osaamiskeskitymissä on jo pohdittu panostettavia vahvuusaloja. Kuulemistilaisuudessa nousi esille kysymykset mm. siitä, miten ketterästi valittuja painopistealueita ja toimialoja voidaan muuttaa ja/tai kohdentaa uudelleen toimintaympäristön muuttuessa. Globaalin toimintaympäristön muutokset ovat vaikuttaneet merkittävästi yrityksiin ja muutosvauhti jatkuu todennäköisesti kiivaana myös tulevaisuudessa. Samaan aikaan on kuitenkin olennaista tehdä pitkäjänteistä politiikkaa, joka on ennakoitavissa eikä ole altis hallituskausien vaihteluille.

Indikaattoreiden on hyvä olla selkeitä ja lista näyttää niiden osalta hyvältä. Kasvuhakuisuus/kasvutahto voisi olla yksi listaan lisättävistä aiheista.

Seppälä Jaana
Kasvu Open Oy